

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 20 października 2025 r.

Poz. 5900

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.593.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 15 października 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVII/104/2025 Rady Gminy Mszana z dnia 10 września 2025 r. w sprawie określenia zasad i trybu przyznawania Nagród Gminy Mszana za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej i upowszechniania kultury dla dzieci i młodzieży do 16 roku życia, w części określonej w § 4 załącznika do uchwały w zakresie wyrazów: „a także działania o istotnym znaczeniu w dziedzinie twórczości artystycznej i upowszechniania kultury, które w znaczący sposób wiążą się z Gminą Mszana lub sprawiają, że Gmina Mszana jest rozpoznawalna w kraju lub za granicą” wraz z poprzedzającym je przecinkiem, jako sprzecznej z art. 7a ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87 ze zm.), dalej jako „ustawa”, w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 10 września 2025 r. Rada Gminy Mszana przyjęła uchwałę Nr XVII/104/2025 w sprawie określenia zasad i trybu przyznawania Nagród Gminy Mszana za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej i upowszechniania kultury dla dzieci i młodzieży do 16 roku życia, dalej jako „uchwała”.

Regulamin określający zasady i tryb przyznawania Nagród Gminy Mszana za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej i upowszechniania kultury dla dzieci i młodzieży do 16 roku życia, stanowi załącznik do przedmiotowej uchwały, dalej jako „Regulamin”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 7a ust. 3 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 15 września 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała w części jest niezgodna z prawem z przyczyn opisanych poniżej.

Zgodnie z treścią art. 7a ust. 1-3 ustawy:

1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz inni ministrowie, w odniesieniu do podległych im ośrodków i instytucji kultury, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a także jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i przyznawać doroczne nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

2. Nagrody mogą być przyznawane osobom fizycznym lub prawnym, a także innym podmiotom na podstawie oceny całokształtu działalności lub osiągnięć o istotnym znaczeniu.

2a. W związku z przyznawaniem dorocznych nagród organy, o których mowa w ust. 1, przetwarzają dane osób, o których mowa w ust. 2, przez okres niezbędny do realizacji zadań, o których mowa w ust. 1. Organy, o których mowa w ust. 1, dokonują przeglądu tych danych co 5 lat.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, a organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określą szczegółowe warunki i tryb przyznawania nagród, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę charakter działalności osoby fizycznej lub prawnej lub rangę osiągnięcia w zakresie twórczości artystycznej oraz upowszechniania lub ochrony kultury.

W ocenie organu nadzoru, z powołanego wyżej przepisu ustawy wynika, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jest upoważniony do określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania ww. nagród, biorąc pod uwagę wyłącznie charakter działalności osoby fizycznej lub prawnej lub rangę osiągnięcia w zakresie twórczości artystycznej oraz upowszechniania lub ochrony kultury.

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, należy wskazać, że w § 4 Regulaminu Rada Gminy Mszana określiła szczegółowe warunki przyznawania ww. nagród, jednakże część powyższej regulacji, z uwagi na niejasność, stanowi istotne naruszenie art. 7a ust. 3 ustawy w związku z art. 2 Konstytucji RP. Rada Gminy Mszana w ww. regulacji Regulaminu wskazała, co następuje:

§ 4. Nagroda może być przyznana za zajęcie wysokiego miejsca (od I do III) lub uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w festiwalach, przeglądach, konkursach o zasięgu wojewódzkim, krajowym lub międzynarodowym, a także działania o istotnym znaczeniu w dziedzinie twórczości artystycznej i upowszechniania kultury, które w znaczący sposób wiążą się z Gminą Mszana lub sprawiają, że Gmina Mszana jest rozpoznawalna w kraju lub za granicą.

W ocenie organu nadzoru, z treści uchwały nie można wywieść znaczenia sformułowań: „działania o istotnym znaczeniu”, „które w znaczący sposób”. Wobec powyższego, wskazanie niejasnych i nieprecyzyjnych warunków przyznawania nagród powoduje, że mogą być one swobodnie interpretowane przez organ wykonujący uchwałę.

W ocenie organu nadzoru, należy uznać, że przepisy zawarte w § 4 Regulaminu poczynawszy od wyrazów: „a także działania o istotnym znaczeniu...” naruszają zasadę poprawnego prawotwórstwa, jasności prawa oraz zaufania obywatela do państwa i tworzonych przez nie prawa, wywodzące się z zasady demokratycznego państwa prawnego wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP. Wymaga wskazania, iż przedmiotowa uchwała ma walor aktu powszechnie obowiązującego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Regulacje zawarte w takiej uchwale powinny być jasne, czytelne, przejrzyste, logiczne oraz zredagowane w taki sposób, by dla przeciętnego adresata były zrozumiałe, tzn. by adresat przepisów uchwały wiedział, w jaki sposób ma się zachować i nie miał żadnych wątpliwości co do tego, jaką regułę postępowania wyznacza dany przepis, a organ stosujący ten przepis wiedział, w jaki sposób go zinterpretować. Jak już wyżej wykazano, kwestionowane regulacje uchwały nie spełniają jednak ww. wymogów, gdyż nie określają w sposób jasny i precyzyjny warunków przyznawania ww. nagród.

Organ nadzoru w pełni podziela pogląd zaprezentowany m.in. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 17 lutego 2023 r. (II SA/Łd 933/22, publ. CBOSA), zgodnie z którym: *z zasady demokratycznego państwa prawnego wywodzone są również zasady prawidłowej (przyswoitej) legislacji, które nakazują, aby przepisy formułowane były w sposób poprawny, jasny i precyzyjny. Przekroczenie pewnego poziomu niejasności przepisów prawnych może stanowić samoistną przesłankę stwierdzenia ich niezgodności z zasadą państwa prawnego. W doktrynie podnosi się, że zasada określoności prawa jest jedną z dyrektyw prawidłowej legislacji. Stanowi ona także element zasady ochrony zaufania obywatela do państwa i tworzonych przez nie prawa, a także jest funkcjonalnie powiązana z zasadami pewności i bezpieczeństwa prawnego. Na prawodawcy ciąży obowiązek tworzenia przepisów prawa możliwie najbardziej określonych w danym wypadku, zarówno pod względem ich treści, jak i formy. Na oba wymiary określoności prawa składają się takie kryteria, jak: precyzyjność regulacji prawnej, jasność przepisu oraz jego legislacyjna poprawność (por. Tuleja Piotr (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, LEX/el. 2021).*

Ponownie należy podkreślić, że Rada Gminy, podejmując uchwałę na podstawie art. 7a ust. 3 ustawy powinna bowiem w sposób kompleksowy i precyzyjny określić ww. warunki biorąc pod uwagę charakter działalności osoby fizycznej lub prawnej lub rangę osiągnięcia w zakresie twórczości artystycznej oraz upowszechniania lub ochrony kultury (np. za jakie osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej może

zostać przyznana nagroda). Określenie szczegółowych warunków przyznawania nagrody stanowi niezbędny element ww. uchwały, a zatem brak regulacji (bądź brak precyzyjnych regulacji) w tym przedmiocie należy uznać za istotne naruszenie prawa.

Konkludując, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Mszana regulacją zawartą w § 4 załącznika do uchwały w zakresie wyrazów: „a także działania o istotnym znaczeniu w dziedzinie twórczości artystycznej i upowszechniania kultury, które w znaczący sposób wiążą się z Gminą Mszana lub sprawiają, że Gmina Mszana jest rozpoznawalna w kraju lub za granicą” naruszyła istotnie prawo tj. art. 7a ust. 3 ustawy w związku z art. 2 Konstytucji RP.

Opisane powyżej uchybienia mają charakter istotnych naruszeń prawa, o jakich mowa w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą ex tunc, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XVII/104/2025 Rady Gminy Mszana z dnia 10 września 2025 r. w sprawie określenia zasad i trybu przyznawania Nagród Gminy Mszana za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej i upowszechniania kultury dla dzieci i młodzieży do 16 roku życia – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz